

ภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน
ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
Executive leadership and the effectiveness of educational
institution administration in the digital disruption era of
educational personnel, Office of the Basic Education Commission

ไรรินาบ หมดสะอิ

Rainab madsaxi

ไนเตวัน กำหอม*

Naitawan Kumhom

สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

Department of Educational Administration,

Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College

Corresponding author, e-mail: plu1234@hotmail.com*

Received: March 14, 2025; Revised: June 27, 2025; Accepted: June 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำผู้บริหาร 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชัน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชันของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 385 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.911 สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือ ด้านผู้นำแบบประชาธิปไตย รองลงมา คือ ด้านผู้นำแบบเสรีนิยม และอันดับสุดท้ายคือ ด้านผู้นำแบบเผด็จการ ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรรัปชันของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านหลักสูตรและการสอน รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรบุคคล และอันดับสุดท้าย

คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษา ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตีสรรปชั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหาร, สถานศึกษา, ดิจิทัลตีสรรปชั้น

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the level of leadership among school administrators, (2) to study the level of school administration effectiveness in the era of digital disruption, and (3) to examine the relationship between administrators' leadership and school administration effectiveness in the era of digital disruption among educational personnel in educational service area offices. This research employed a quantitative research methodology. The sample consisted of 385 educational personnel selected through simple random sampling. The research instrument was a questionnaire that had been validated for content validity using the Index of Item-Objective Congruence (IOC) and had an overall reliability coefficient of 0.911. The statistical methods employed included percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient analysis.

The research findings revealed that: (1) the overall level of administrators' leadership was at the highest level. When considered by leadership styles, the highest average was democratic leadership, followed by laissez-faire leadership, and autocratic leadership, respectively; (2) the overall level of school administration effectiveness in the digital disruption era was high. When examined by components, the highest average was in curriculum and instruction, followed by human resource management, and the lowest was in community and educational network participation; and (3) administrators' leadership had a moderately positive correlation with school administration effectiveness in the digital disruption era, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Leadership, Administrators, Educational Institutions, Digital Disruption

บทนำ

ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม รวมถึงระบบการศึกษา ยุคดิจิทัลดิสรัปชัน (Digital Disruption) ได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารจัดการองค์กร รวมถึงแนวทางการจัดการศึกษาและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัลกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคสมัย ในขณะเดียวกัน ระบบการศึกษาก็เผชิญกับความท้าทายใหม่ เช่น การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้เรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ต้องเน้นการบูรณาการเทคโนโลยี และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปรับตัวให้ทันกับแนวโน้มและนโยบายทางการศึกษาระดับชาติและระดับโลก นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษามีนัยสำคัญ ระบบการศึกษาต้องปรับตัวเข้าสู่ยุค New Normal ที่เน้นการเรียนรู้แบบออนไลน์และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญมากขึ้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มี วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถปรับเปลี่ยนนโยบายและกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้น การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชันจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางการศึกษาในปัจจุบัน รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรและผู้เรียนในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของสังคมและเทคโนโลยี (ชีวิน อ่อนลออ และคณะ, 2563)

แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลจะเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษา แต่ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดปัญหาที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา อย่างไรก็ตาม การปรับตัวของผู้บริหารยังคงเป็นประเด็นที่พบว่า มีช่องว่างด้านความพร้อมและทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของระบบการศึกษาทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ปัญหาสำคัญที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนมากยังขาดทักษะด้านดิจิทัลและความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ส่งผลให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา อีกทั้ง การขาดความรู้ด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในยุคดิจิทัล ทำให้สถานศึกษาหลายแห่งขาดทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้เป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาอย่างรวดเร็ว แต่ผู้บริหารบางส่วนยังขาดความสามารถในการนำพาสถานศึกษาให้ปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษาโดยรวม ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน

จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยหลักการของ ภาวะผู้นำยุคใหม่ (New Leadership) และแนวคิดการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรม เพื่อให้ผู้บริหารสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ และขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่อนาคตที่สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล (สุภวัช เชาว์เกษม และคณะ, 2563)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน มีหลายมิติที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษา หนึ่งในแนวคิดสำคัญคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ซึ่งเน้นให้ผู้บริหารสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญคือ ภาวะผู้นำแบบพลวัต (Dynamic Leadership) ซึ่งให้ความสำคัญกับการปรับตัวของผู้บริหารต่อสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีและสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ พระมหาสมบุญรณ์ สุขุมโม (2557) ยังเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมี วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ใฝ่รู้ ทันสมัย และสามารถบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจหรือการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล งานวิจัยที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับ บทบาทของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น งานวิจัยของ สุภวัช เชาว์เกษม และคณะ (2563) พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์และความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับ ปะราลี อร่ามดวง. (2563). ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคใหม่ต้องอาศัย Growth Mindset ซึ่งหมายถึงความเชื่อว่าความสามารถสามารถพัฒนาได้ผ่านการเรียนรู้และประสบการณ์ ตรงข้ามกับแนวคิด Fixed Mindset ที่มองว่าความสามารถเป็นสิ่งตายตัว แนวคิดนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารยุคดิจิทัลที่ต้องเปิดรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีและแนวโน้มใหม่ในระบบการศึกษา เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ต้องลักษณะ บุญธรรม (2559) ที่ชี้ว่าผู้นำในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลต้องมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเดิมส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่ ภาวะผู้นำในมุมมองทั่วไปหรือในบริบทขององค์กรธุรกิจ แต่ยังมีช่องว่างของการศึกษาในบริบทของสถานศึกษา โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลดิสรัปชันที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาดังตรง ดังนั้น การศึกษานี้จะช่วยเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยการวิเคราะห์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน และเสนอแนวทางการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน (ต้องลักษณะ บุญธรรม, 2559)

จากปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชัน การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับยุคดิจิทัล โดยเน้นให้ผู้บริหารสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม รวมถึงสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การศึกษานี้จะช่วย ขยายองค์ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคใหม่ โดยอาศัยแนวคิด ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership), ภาวะผู้นำแบบพลวัต (Dynamic Leadership) และภาวะผู้นำในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้สามารถปรับ

ใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา ผลลัพธ์ของงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายด้านในเชิงนโยบาย สามารถช่วยกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาในอนาคต ในเชิงปฏิบัติ สามารถใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความสามารถของผู้บริหารให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความพร้อมในการขับเคลื่อนการศึกษาในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงลึกสำหรับนักวิชาการและนักวิจัยในการศึกษาต่อยอดเกี่ยวกับ การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่ตอบโจทย์ความท้าทายในอนาคต (ต้องลักษณะ บุญธรรม, 2559)

จากแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและบริบทของสังคมในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชัน ทำให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาเกี่ยวกับ ความสามารถในการบริหารจัดการและการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา งานวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชัน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา การศึกษานี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารให้มีความเหมาะสมกับยุคดิจิทัล รวมถึงสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในอนาคต เนื้อหาต่อไปจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงแนวทางการดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชันของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชันของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชันของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัย โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย แต่เนื่องจากประชากรเป็นกลุ่มใหญ่ และไม่สามารถระบุจำนวนประชากรทั้งหมดได้

อย่างแน่ชัด การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงอิงจากหลักการทางสถิติ โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับประชากรที่ไม่ทราบขนาดแน่นอน ซึ่งพัฒนาโดย Krejcie และ Morgan (1970) สูตรที่ใช้ในการคำนวณมีดังนี้

$$n = \frac{Z^2 \cdot P(1 - P)}{e^2}$$

โดยที่

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

Z = ค่าคงที่จากตาราง Z สำหรับระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเท่ากับ 1.96

P = สัดส่วนของประชากรที่คาดว่าจะมีลักษณะตรงกับที่สนใจ กำหนดไว้ที่ 0.5 เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ที่สุดเมื่อไม่มีข้อมูลล่วงหน้า

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ กำหนดไว้ที่ ± 0.05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ว่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{(1.96)^2 \cdot 0.5(1 - 0.5)}{(0.05)^2} \\ &= 384.16 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ จำนวน 385 คน (ปัดเศษขึ้น) (Krejcie & Morgan, 1970)

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยกำหนดจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดของการวิจัย มากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ระดับภาวะผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง ที่มีคำตอบให้เลือก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale)

ตอนที่ 2 ระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิจิทัลสลับขั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง ที่มีคำตอบให้เลือก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวความคิดของลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) (Likert, 1967 อ้างใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 นำร่างแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตามแนวทางของ Rovinelli และ Hambleton (1977) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนแต่ละข้อใน 3 ระดับ ได้แก่ -1 (ไม่สอดคล้อง), 0 (ไม่แน่ใจ), และ +1 (สอดคล้อง) ผลการประเมินพบว่า ค่า IOC เฉลี่ยของข้อคำถามทั้งหมดเท่ากับ 0.81 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (ค่า ≥ 0.50) แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในระดับดี และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไป ทดลองใช้ (Try Out) กับ บุคลากรทางการศึกษา 30 คน ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม

2.3 ตรวจสอบ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่น = 0.911 ซึ่งอยู่ในระดับ สูงมาก แสดงว่าแบบสอบถามมีความ สม่ำเสมอภายใน (Internal Consistency) ที่ดี (Cronbach, 1990 อ้างใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลจริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 385ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด ด้วยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

2. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษานำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางด้านสถิติ

ตอนที่ 1 ระดับภาวะผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลระดับขั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ เบสส์ (Best, 1977 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายความว่า ระดับประสิทธิผลมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายความว่า ระดับประสิทธิผลมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายความว่า ระดับประสิทธิผลปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า ระดับประสิทธิผลน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า ระดับประสิทธิผลน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัลระดับขั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (Pearson, 1896 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

สูงกว่า 0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

0.71-0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

0.30-0.70 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ต่ำกว่า 0.30 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

0.00 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผล

1. ภาวะผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือผู้นำแบบประชาธิปไตย รองลงมา คือ ผู้นำแบบเสรีนิยม และอันดับสุดท้าย คือ ผู้นำแบบเผด็จการ ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลระดับขั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านหลักสูตรและการสอน รองลงมาคือด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากร และเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลระดับขั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ภาวะผู้นำผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรปชั้นเรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ ด้านหลักสูตรและการสอน รองมาคือ ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรบุคคล และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากร และเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา เท่ากับ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้นำแบบประชาธิปไตยได้รับคะแนนสูงสุด รองลงมาคือ ผู้นำแบบเสรีนิยม และอันดับสุดท้ายคือ ผู้นำแบบเผด็จการ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้รับการยอมรับมากกว่าผู้บริหารที่ใช้แนวทางการบริหารแบบเผด็จการ ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชา สมุทวนิช (2563) ซึ่งศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่าพฤติกรรมผู้นำที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมและแสดงความเมตตาต่อผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพขององค์กร นอกจากนี้ รัตนบงกช นิพนธ์ศิริผล (2563) ยังพบว่า ภาวะผู้นำเชิงประชาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของครู โดยผู้บริหารที่สร้างบรรยากาศที่ดีและให้ความเสมอภาคในการปฏิบัติงานสามารถกระตุ้นให้ครูมีความพึงพอใจและทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ สิทธิศักดิ์ มนต์ฤทธานุภาพ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี พบว่า ผู้นำแบบประชาธิปไตยได้รับการยอมรับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลวิจัยปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่าการบริหารที่เปิดกว้างและส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

จากผลการวิจัยนี้ สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดคือภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย เนื่องจากช่วยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กระตุ้นแรงจูงใจในการทำงาน และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม ในขณะที่ ผู้นำแบบเสรีนิยมและผู้นำแบบเผด็จการมีข้อจำกัดบางประการ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการบริหารองค์กร ดังนั้น แนวทางที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาคือการใช้ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยควบคู่กับการกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างอิสระในการทำงานและการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรปชั้นของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรปชั้นอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรทางการศึกษาสามารถปรับตัวและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านหลักสูตรและการสอน ได้รับคะแนนสูงสุด แสดงให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านทรัพยากรบุคคลและด้านงบประมาณ อยู่ในระดับสูงเช่นกัน ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการบุคลากรและทรัพยากรทางการเงินให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา อยู่ในระดับสูง ซึ่งหมายความว่าสถานศึกษามีการปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษา ได้รับคะแนนต่ำสุด สะท้อนถึงข้อจำกัดของสถานศึกษาในการดึงภาคีเครือข่ายและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ โปทาพล (2563) ซึ่งเน้นย้ำถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุค Disruptive ที่กล่าวว่า ผู้นำต้องสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และแนวทางการบริหารองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แทนที่จะยึดติดกับแนวทางเดิม ซึ่งสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การปรับปรุงหลักสูตรและการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นหัวใจสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา นอกจากนี้ วิชาญ เจริญวิไลรัตน์ (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้สรุปพบ ว่า ทั้งภาวะผู้นำและประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษามีระดับค่าเฉลี่ยที่สูง และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสนับสนุนผลวิจัยปัจจุบันที่ระบุว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องอาศัย ภาวะผู้นำที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีกับการบริหารงานทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับบทความของ รัฐนันท์ รถทอง และมลรัช เลิศวิทย์ (2564) ที่อธิบายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลในองค์กรทางการศึกษา โดยเน้นว่า ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (VUCA World) ผู้นำต้องมีความสามารถในการบริหารความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

จากผลการวิจัยนี้ สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้สรุปพบ ได้รับการประเมินในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษายังคงเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนา เนื่องจากสถานศึกษายังมีข้อจำกัดในการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก ดังนั้น แนวทางที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คือ การเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่ายควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการบริหารจัดการเชิงดิจิทัลและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้สรุปพบ ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้สรุปพบในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ซึ่งหมายความว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการสอนมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหารมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านงบประมาณและด้านทรัพยากรบุคคล ในขณะที่ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกว่า ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิศักดิ์ มนต์ฤทธานุกาพ (2565) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะภาวะผู้นำกับความมีจิตอาสาในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความมีจิตอาสาของบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผลการวิจัยปัจจุบันที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าภาวะผู้นำจะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา แต่ระดับของความสัมพันธ์ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจสะท้อนถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษา ความสามารถของบุคลากรในการปรับตัวต่อเทคโนโลยี และความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ

จากผลการวิจัยนี้ สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ซับซ้อน โดยเฉพาะในด้านหลักสูตรและการสอน อย่างไรก็ตาม ระดับของความสัมพันธ์ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากภาวะผู้นำก็มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น แนวทางที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาคือการพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำที่เหมาะสมควบคู่กับการสนับสนุนด้านทรัพยากร เทคโนโลยี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ซับซ้อนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันได้ดี ดังนั้น ควรส่งเสริมให้สมาชิกในทีมปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้บรรยากาศที่เปิดกว้าง โปร่งใส และมีส่วนร่วม โดยยึดมั่นในมาตรฐานและกฎระเบียบขององค์กร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 เนื่องจากภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการบริหารงาน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการสื่อสารสองทาง เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า การวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมระหว่างผู้นำกับสมาชิกในทีม เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรร่วมมือกับ

ทีมงานในการวางแผนงานอย่างรอบด้าน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และกระจายภาระงานอย่างเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัลดิสรพ์ชัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชัน ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลร่วมด้วย จึงควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบเฉพาะของภาวะผู้นำทางวิชาการ หรือปัจจัยอื่น ๆ เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลง ที่อาจส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารจัดการสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชัน กับระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างในเชิงพื้นที่ และสามารถนำผลการศึกษาในการพัฒนาแนวทางการบริหารที่เหมาะสมในแต่ละบริบท

บรรณานุกรม

- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2563). การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ : วิธีที่เป็นไปทางการศึกษา. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา : <http://slc.mbu.ac.th/wp-content/uploads/2020/06/การจัดการเรียนรู้ออนไลน์-ดร.จักรกฤษณ์-โพด.pdf>.
- ชีวิน อ่อนละอ และคณะ. (2563) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับนักบริหารการศึกษา. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 10(1), 108-119.
- ต้องลักษณ์ บุญธรรม. (2559). การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรทางการศึกษา. *วารสารวิชาการเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 7(1), 217-225.
- ในตะวัน กำหอม. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยทองสุข. โรงพิมพ์ทีคอม.
- พระมหาสมบุญรณ์ สุธมโม. (2557). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์*, 1(1), 89-102.
- ปะราลี อร่ามดวง. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความไว้วางใจ. *ดัชนีนิพนธ์ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐนันท์ รถทอง และมลรักษ์ เลิศวิสัย. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(11), 223-234.
- รัตนบงกช นิพัฒน์ศิริผล. (2563). การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *การค้นคว้าอิสระศึกษามหาบัณฑิต* : มหาวิทยาลัยพะเยา.

- วิชาญ เจริญวิไลรัตน์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารจัดการ สถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรชันของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา : วิทยาลัยทองสุข*
- สิทธิศักดิ์ มนต์ฤทธานุกาพ (2565). เรื่องลักษณะภาวะผู้นำต่อความมีจิตอาสาในการบริหารสถานศึกษา ของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา อำเภอสีคิ้ว จังหวัด นครราชสีมา. *หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : วิทยาลัยทองสุข*
- สุทธิชา สมทวนิช. (2563). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.*
- สุภาวษ์ เขาวนเกษม, วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ และสุตารัตน์ สารสว่าง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารการจัดการการศึกษาและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 3(3), 85-99.*
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.*
- Rovinelli, R. J. & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research, 2(2), 49-60.*
-